

*Elina Tuusa – Helsingin kaupunki,
projektisuunnittelija*

Olen Elina, 33-vuotias sosiologi, ja tehnyt töitä pääasiassa julkisella puolella vuodesta 2012 lähtien. Minulle tärkeiksi teemoiksi ovat muodostuneet koulutuksellinen tasa-arvo, kansainvälisyys ja yhdenvertaisuus. Teen tällä hetkellä töitä maahanmuuton ja yhdenvertaisuuden parissa Helsingin kaupungilla kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. Arvostan työn ja muun elämän tasapainoa sekä kiireettömyyttä. Tykkään liikkua luonnossa, pyöräillä ja käydä julkisissa saunoissa. Haaveilen muuttamisesta takaisin Itä-Afrikkaan.

Opinnot

Aloitin sosiologian opinnot vuonna 2007 ja valmistuin 2014. Kandidivaiheessa sivuaineitani olivat sosiaalipolitiikka ja kehitysmaatutkimus. Luin paljon kieliä, esimerkiksi venäjää ja espanjaa. Opiskelin myös esimerkiksi Venäjän ja Itä-Euroopan tutkimusta, koska kielet ja kulttuuri ovat aina kiinnostaneet minua. Maahanmuuttoon, rasismiin ja rodullistamiseen liittyvät teemat painottuivat myös sosiologian opinnoissani. Olin Pariisissa vaihdossa yhden vuoden ja gradun tein suomensomalialaisten kotoutumiseen liittyen osana Somalis in Helsinki -projektia. Sosiologian lisäksi minulta löytyy aikuisopetuksen pedagogiset opinnot eli minulla on myös opettajan pätevyys.

Järjestökokemus

Opiskeluaikoina Kontakti oli minulle tärkeä yhteisö. Lähdin fuksivuonna Kontaktin hallitukseen mukaan ja olin toiminnassa mukana parin vuoden ajan. Olin myös Kontaktin puheenjohtaja yhden vuoden.

Ainejärjestötoiminnan lisäksi olin myös HYY:n edustajistossa ensin varajäsenenä ja sen jälkeen yhden vuoden varsinaisena jäsenenä. Toimin myös silloisen sosiologian laitoksen johtoryhmän opiskelijaedustajana sekä tuutorina. Järjestötoiminta kasvatti verkostoja ja antoi mukavaa vastapainoa opinnoille.

Työelämän kannalta järjestötoiminta opetti paljon tärkeitä taitoja. Näistä painottuivat esimerkiksi erilaisten asioiden organisointi, tiimityötaidot sekä vuorovaikutus- ja suunnittelutaidot.

Opiskeluaikaisen järjestötoiminnan lisäksi olen tehnyt erilaisia hommia järjestöissä muutenkin. Ennen opintoja olin ohjaajana prometheus-leireillä. Opintojen jälkeen olen järjestänyt vastaanottokeskusten asukkaille toimintaa Pakolaisavun kautta, vetänyt kielikerhoa maahanmuuttajataustaisille naisille SPR:llä, toiminut ohjaajana Parasta Lapsille ry:n monikulttuurisilla perheleireillä, tehnyt Toisenlaisia Tarinoita - globaalikasvatushanketta FINNWID Naiset kehitystyössä ry:ssä sekä ollut viimeisenä Suomi-Somalia Seura ry:n hallituksessa. Kaikki nämä ovat olleet minulle tosi tärkeitä ja opettavaisia kokemuksia, ja kannustankin tekemään sellaisia asioita, jotka kiinnostavat ja tuntuvat tärkeiltä.

Työhistoria

Alkuun haluaisin sanoa sen, että mielestäni töitä ei tarvitse jaotella sen mukaan, onko kyseessä oman alan työ vai ei. Sosiologeille on tarjolla monenlaisia työtehtäviä ja kannattaa lähteä sitä kohti, mikä oikeasti kiinnostaa. Siitä syntyy se oman alan työ.

Opintojen alkuvaiheessa olin myyjänä Ärrällä. Sen jälkeen siirryin tekemään opintojen ohella tutkimusavustajan töitä kansainväliseen adoptiotutkimukseen Pelastakaa lapset ry:lle. Tutkimusavustajan työn jälkeen pääsin kahdeksi kesäksi Valtiotieteellisen tiedekunnan kansliaan valintasihteeriksi, missä työskentelin opiskelijavalintojen parissa. Työn saamisessa auttoi se, että olin ollut aktiivinen yliopistopiireissä.

Viidentenä opiskeluvuonna menin töihin valtiotieteellisen tiedekunnan opintotoimistoon ja olin siellä töissä muutaman vuoden suunnittelijana. Olin yhteensä seitsemän vuotta töissä eri puolella yliopistoa opetus- ja opiskelijapalveluissa. Tein töitä esimerkiksi urapalveluissa, missä työskentelin yliopiston harjoittelujärjestelmän, uraohjauksen, kouluttamisen ja digitaalisen oppimisympäristön kehittämisen parissa. Työt yliopistolla eivät olleet ehkä sellaisia

mitä olisin etukäteen ajatellut tekeväni, mutta opin siellä todella paljon ja löysin kiinnostukseni koulutusasioita kohtaan.

Minulla on kokemusta myös kehitysyhteistyöstä. Lähdin Ugandaan toteuttamaan omaa haavettani humanitaarisesta työstä ja aloin tehdä vapaaehtoistyötä Opettajat ilman rajoja -verkoston kautta. Koordinoin Kirkon Ulkomaanavulla hanketta, joka keskittyi Ugandan peruskoulutuksen kehittämiseen sekä uudistin aikuisten pakolaisten lukutaitokurssien opetussuunnitelmaa Suomen Pakolaisavussa. Kun palasin Suomeen, olin ensimmäistä kertaa elämässäni hetken ilman työtä. Vaikka työttömänä oleminen ei ole kivaa, se oli silti hyödyllinen ja opettavainen kokemus, jota suosittelen kaikille. Sen jälkeen siirryin Helsingin kaupungille töihin.

Nykyinen työ ja työnhaku

Olen nyt töissä Helsingin kaupungilla kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kehittämispalveluissa kaupunkistrategiaa ja kotouttamisohjelmaa toteuttavan maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelman (Make-suunnitelman) parissa. Teen töitä sellaisten asioiden parissa, jotka kiinnostivat jo opiskeluaikoina.

Kuulin työpaikasta avoimen ilmoituksen kautta. Tunsin työpaikalta yhden henkilön, jolta kysyin lisätietoja paikasta. Aloitin ensin syksyllä 2020 Opetushallituksen rahoittaman Kotona Helsingissä 2-hankkeen projektipäällikön sijaisena ja sen jälkeen työni jatkui keväällä 2021 projektisuunnittelijana samassa tiimiissä. Työhöni on kuulunut esimerkiksi opetushenkilökunnan osaamisen kehittäminen pedagogisessa kielitietoisuudessa sekä rasismiin puuttumisessa ja rasismien ehkäisyssä. Koordinoin kaikilla koulutusasteilla 2020-2021 toteutettavaa 150 antirasismityöpajan kokonaisuutta, jonka tavoitteena on kehittää opetushenkilökunnan antirasistista työotetta ja luoda pohjaa toimintakulttuurin muutokselle. Vastuullani on tänä vuonna myös monikielinen ohjaaja -mallin koordinointi ja kehittäminen. Toimimme projektirahoituksella, joten minun ja muutaman työtoverini työsuhteet ovat voimassa vuoden 2021 loppuun asti.

Luulen, että tämän työn saamisessa minua hyödytti aiemman työkokemuksen kautta hankittu osaaminen. Koska hyppäsin keskelle projektia, oli myös tärkeää ymmärtää ja oppia tarvittavat asiat nopeasti. Ylipäätään uskon, että työn hakemisessa tärkeintä on tietää, mitä oikeasti haluaa tehdä. On hyvä pohtia sitä,

millaiset omat arvot ovat ja vastaako työpaikka niihin. Kaikki lähtee itsetuntemuksesta.

Mielestäni työnhaussa ei ole kyse siitä kenellä on hienoin LinkedIn-profiili tai hieno tarina. Työn hakemisessa korostuu enemmän se, että on tutkiskellut sitä, mitä haluaa ja osaa perustella, miksi olisi hyvä valinta työhön. Kun opiskelee itselleen kiinnostavia asioita ja siinä ohessa kartuttaa esimerkiksi yhteistyö-, viestintä-, projektinhallintataitoja, omalta tuntuva työpaikka löytyy kyllä.

Työnkuva ja tyypillinen työpäivä

Tyypilliseen työpäivääni kuuluu erilaisia palavereja kollegojen tai yhteistyökumppaneiden kanssa. Päivään sisältyy paljon puhumista, kirjoittamista, koordinoitua ja suunnittelua Skypen, Teamsin, puhelimen ja sähköpostin välityksellä.

Viime aikoina olen esimerkiksi saanut valmiiksi Opetushallituksen rahoittaman Kotona Helsingissä 2-projektin loppuraportin ja talouden toteuman sekä kierrättänyt ne kommentaareilla toimialan johdolla. Projektipäällikön työnkuvaan kuuluu talousvastuu sekä vastuu toimenpiteiden suunnittelusta, toteutuksesta, arvioinnista ja viestinnästä. Olen suunnitellut peruskoulujen ja varhaiskasvatuksen aluepäälliköiden kanssa ensi syksyn antirasismityöpajasarjan aikataulut, ja seurannut tämän kevään työpajojen toteutumista ja niiden arviointia. Juuri valmistelin vastuullani olevan monikielinen ohjaaja-mallin ohjausryhmän kokouksen. Ohjaan myös kahden korkeakouluharjoittelijan työtä, joista toisen kanssa olen hiljattain vierailut muutamassa peruskoulussa jututtamassa oppilaita rasismien kokemuksista.

Parasta työssä

Parasta työssäni on yhdessä tekeminen muiden kanssa. Pidän siitä, että työskentelen pääasiassa opettajien ja kasvatustieteilijöiden kanssa, sillä aloina sosiologia ja kasvatustieteet sopivat hyvin yhteen ja täydentävät toisiaan.

On inspiroivaa tehdä töitä merkityksellisten asioiden parissa. Yhdenvertaisuus, ihmislähtöisyys sekä työskentely paremman maailman ja elämän puolesta ovat asioita, jotka ovat minulle kuten monille sosiologeille tärkeitä.

Jos yhteiskuntaamme halutaan muuttaa avoimemmaksi ja saada kaikki siihen mukaan, nykyhetkessä vallitsevia normeja pitää ravistella. Koulumaailma on tärkeä paikka sosiaalistamiselle ja väylä sille, että kaikki lapset saadaan mukaan yhteiskuntaan. On hienoa olla sosiologina siinä mukana. Hyödynnän työssäni taitoja, joita sosiologian opinnoissa olen oppinut – esimerkiksi analyyttisyyttä, erilaisten asioiden yhdistelyä ja ratkaisujen tekemistä sekä muiden kuuntelemista.

Terveisiä ja ajatuksia opiskelijoille

Opiskeluaikoina keskityin liikaa siihen, mitä minun pitäisi olla tai mitä minun pitäisi osata, jotta pääsisin johonkin töihin. Silloin tuntui olevan vahva mentaliteetti siitä, että sosiologioiden olisi vaikea työllistyä ja sosiologian opiskelijat turhaan vertailivat itseään muiden alojen opiskelijoihin. Jos voisin nyt antaa ohjeen opiskelija-aikaiselle itselleni, tsemppaisin menemään kohti omaa juttua ja olemaan stressaamatta. Työelämä tulee kyllä sieltä jossain vaiheessa vastaan.

Nykyisin puhutaan paljon jaksamisesta ja uupumisesta. Onkin tärkeää jo opiskeluaikoina harjoitella sitä, että osaa pitää balanssin opiskelun ja vapaa-ajan välillä. Ne ovat tärkeitä taitoja myös työelämässä.

Toivon myös, että olisin vielä enemmän hyödyntänyt niitä mahdollisuuksia, joita yliopistolla oli. Kansainväliset ja humanitääriset tehtävät kiinnostavat minua edelleen paljon. Eri puolelle maailmaa voi lähteä töihin myöhemminkin, mutta opiskeluaikana sen järjestäminen on yksinkertaisempaa.